

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 94/2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

66/2008 (VIII.18.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ budapesti lakos 2008. június 11-én előterjesztett, **panaszát** a 2008. augusztus 18-án – Dr. Juhász Imre elnökhelyettes távollétében – megtartott zárt ülése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – jelen esetben a Budapesti IV. kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az intézkedés alapjogot nem érintett ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93.§-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás :

Panaszos a vele szemben 2008. május 27-én, Budapest V. kerületében, a Szabadság téren történt rendőri intézkedés tárgyában terjesztett elő panaszt a BRFK Panaszirodáján, melyben kérte, hogy ügyét a Testület vizsgálja ki. Panaszát a Testület 2008. június 11-én érkezett.

I.

Panaszos előadja, hogy 2008. május 27-én 19.00 óra körüli időpontban Budapesten, az V. kerületi Szabadság téren sétált és fényképezett. A panaszban leírtak szerint három, rendőri egyenruhát viselő személy lépett hozzá és kérdőre vonta, hogy miért fényképezi őket, egyúttal kérte, hogy a felvételeket a panaszos törölje ki a gépéből. A panaszos szerint az intézkedő rendőrök felháborító, primitív hangnemet engedtek meg maguknak és közölték, hogy szerintük jogellenes, hogy őket fényképezi.

A panaszos szerint a téren lévő rendőrök másokba is „belekötöttek” a fényképezés miatt, egyúttal sérelmezi, hogy a közismert rendőrhiány ellenére nappal és éjjelenként őrzik a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Vértanúk terét és a Szabadság téri emlékművet. Általánosságban sérelmezi, hogy a rendőrök több esetben fényképezés okán igazoltatást eszközölnek és az adatokat rögzítik. A panaszhoz egy CD-lemezt mellékel, melyen fényképek és a rendőrökkel folytatott beszélgetés található.

A Testület a panasz vizsgálata során megkereste a Budapesti Rendőrfőkapitányságot és kérte, hogy az ügyben keletkezett iratokat, illetve – amennyiben rendőri intézkedés történt – a rendőri jelentést, igazoltató lapot küldjék meg.

A BRFK az Országos Rendőrfőkapitányság Ellenőrzési Szolgálatára útján az intézkedő rendőr jelentését és a parancsnoki jelentés átíratát a Testület részére megküldte, egyúttal tájékoztatta a Testületet arról, hogy a panaszolt rendőr a Budapesti IV. kerületi Rendőrkapitányságon teljesít szolgálatot.

A téren akkor szolgálatot teljesítő rendőr jelentésében leírja, hogy a panaszossal valóban találkozott a hivatkozott időpontban a Szabadság téren. A panaszos, akinek a társaságában több személy is tartózkodott fényképeket készített. A panaszos társaságában lévő egyik személy a rendőrök mellé lépett és – a jelentés szerint – a rendőrök mellé érve elkezdett „pózolni”, miközben a másik személy fényképezte. Ekkor a rendőr megkérte, hogy szíveskedjék távolabb fáradni, mert a fényképező személy helyzetéből úgy ítélte meg, hogy a képeken ő és kollégái is látszanak. Miután a mellette álló férfi távolabb ment, a rendőr úgy látta, hogy a fényképező férfi (aki történetesen a panaszos) most már célzottan a jelentéstevő rendőrrel és kollégáival készít képeket. Álláspontja szerint a fényképező férfi testhelyzetéből arra következtetett, hogy a képek róla és kollégáiról készülnek.

Ekkor a rendőr odalépett a panaszoshoz és megkérdezte, hogy milyen alapon készít róla felvételeket az engedélye nélkül. Ekkor a panaszos azt válaszolta a jelentés szerint, hogy joga van képeket készíteni, mert a rendőrök csak „tartozékok”. Ekkor a rendőr – állítása szerint továbbra is kulturált hangnemben – ismét a képek készítésének okáról érdeklődött, de intézkedést nem kezdeményezett. A jelentés szerint a panaszos arrogáns hangnemben beszélt és kifogásolta, hogy milyen joggal kívánja őt a rendőr igazoltatni, aki ismét leszögezi, hogy semmilyen intézkedést nem kezdeményezett.

Ekkor a panaszos társaságából egy újabb férfi ért a közelükbe, aki diktafont tartott a kezében és kérdőre vonta a jelentéstevő rendőrt a beszédstílusáért. A diktafonos személy hangosan a diktafonra mondta a rendőr adatait, illetve a rendőr szerint fenyegető hangnemben a Fő utcát emlegette. Ezután a helyszínről távoztak, a jelentéstevő rendőr (akit név szerint is bepanaszoltak) intézkedést nem kezdeményezett sem a panaszossal, sem az annak társaságában lévőkkel szemben.

II.

Az Rtv. 92.§-ának (1) bekezdése értelmében akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

A panaszolt ügyben mindenképp először azt kellett vizsgálni, hogy történt-e bármilyen intézkedés a panaszossal szemben. Figyelemmel az Rtv. fenti hivatkozott rendelkezéseire a Testület álláspontja szerint a panaszolt ügyben rendőri intézkedésre nem került sor. Az Rtv. szerinti

intézkedést a panaszos sem említi, intézkedés vagy arra irányuló felhívás a mellékelt hangfelvételen sem hallható, illetve a rendőri jelentés is határozottan megállapítja, hogy intézkedés nem történt a panaszossal szemben.

A rendőr fellépése a Testület álláspontja szerint nem tekinthető az Rtv. 32.§-a szerinti „Felvilágosítás kérésének” sem, az alábbiak szerint. Az Rtv. 32.§-a értelmében a rendőr a feladatának ellátása során bárkihez kérdést intézhet, felvilágosítást kérhet, ha alaposan feltehető, hogy a megkérdezett olyan közlést tehet, amely a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges. A felvilágosítás kérésének idejére a kérdezett személy feltartóztatható. Akitől a rendőr felvilágosítást kér - ha jogszabály másként nem rendelkezik - az általa ismert tényekkel, adatokkal kapcsolatos válaszadást nem tagadhatja meg.

A panaszolt esetben a jelentéstevő rendőr a rendőri minőségével összefüggő, ugyanakkor egyéni – általa érdeksérelemnek tekintett – ügyben fordult a panaszoshoz. A kérdés semmiképpen sem tekinthető a rendőri feladatok teljesítéséhez szükséges közlés iránti kérésnek. Az Rtv. hivatkozott rendelkezése teljesen más jellegű felvilágosítások esetére határozza meg ezt az intézkedést (pl. egy személy, bizonyíték felkutatása esetén). Az a tény pedig, hogy a jelentéstevő rendőr a panaszostól a fényképek készítésének okáról érdeklődött, illetve azt sérelmezte nem tekinthető olyan intézkedésnek, mely az Rtv. 32.§-a hatálya alá tartozna.

Arra tekintettel tehát, hogy a panaszügyben rendőri intézkedésre nem került sor – hatáskör hiányában – a panasz elutasításának lenne helye. Hangsúlyozottan a konkrét ügyben azonban a Testület úgy foglalt állást, hogy a panasz érdemi vizsgálata indokolt. A rendőr szolgálatteljesítés közben, szolgálati beosztásában meghatározott feladatát látta el, egyúttal ebben a minőségében lépett kapcsolatba a panaszossal. Mivel ez nem egyenrangú felek közötti viszony (a rendőr nem magánszemélyként vonta kérdőre a panaszost és kérte a felvételek törlését), hanem az Rtv.-beli szabályozatlansága ellenére is közhatalmi elemet tartalmazó relációról van szó, ezért a Testületnek érdemben vizsgálnia kell, hogy e viszonyon belül a bepanaszolt rendőr követett-e el jogsértést. Ezt erősítik a jogszerűséggel, mint garanciális követelménnyel kapcsolatban az Rtv. alapvető szintű rendelkezései [2.§-ának (1) bekezdése, 11.§-ának (1) bekezdése], továbbá a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) alapvető előírásai is [2.§-ának (1) bekezdése] – mely előírások ugyan kívül esnek az Rtv. 92.§-ának (1) bekezdésében felhívott jogszabályi részekén (az Rtv. IV., V. és VI. fejezete), ugyanakkor a Testület eljárása során nem függetlenítheti magát azoktól.

III.

Annak megítélése során, hogy a panaszos által csatolt hangfelvétel, illetve képfelvételek felhasználhatóak a Testület eljárásában, a Testület a legfelsőbb Bíróság gyakorlatára támaszkodott. A Legfelsőbb Bíróság e tárgyban - a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményére (Ptk. 4. §) is utalva elsőként a BH1985. 57. szám alatt közzétett eseti döntésben adott iránymutatást. Kimondta, hogy a hangfelvételnek a bírósági vagy szabálysértési eljárásban bizonyítékként való előterjesztése felhasználásnak - nyilvánosságra hozatalnak - minősül és a felhasználás tényének megállapítása szempontjából közömbös az, hogy a hangfelvétel készítése a személyiségi jog megsértésével vagy ilyen jogsértés nélkül történt. Az igazság érvényesülésének biztosítása közérdek és a bizonyítás ezt a célt szolgálja. Nem lehet ezért a hangfelvétel felhasználását visszaélésnek tekinteni, ha ez a hangfelvétel felhasználójával szemben elkövetett jogsértéssel kapcsolatos bizonyítás érdekében történik. Erre tekintettel a Testület úgy foglalt állást, hogy a felvételek a Testület eljárásában bizonyító erővel rendelkeznek, azokat a Testület a vizsgálata során felhasználja.

A mellékelt hangfelvétel vizsgálata alapján az volt megállapítható, hogy a helyszínen tartózkodó rendőrök valóban kifogásolták a panaszos fényképezését. Személyiségi jogaikra hivatkoztak, a panaszos cselekményét jogsértőnek tartották, ugyanakkor a panaszosokkal az erről folyó vitát hamarosan lezárták – a felvételtől hallhatóan kerülték a további konfliktust. Ezzel szemben a felvételen az hallható, hogy éppen a panaszos és a környezetében lévők voltak azok, akik a vitát továbbfolytatták. A panaszos társaságában lévő személy azzal lépett oda a rendőrökhöz, hogy a rendőr „kint van az utcán, egy tartozék, le lehet fényképezni”. Ezt a minősítést a rendőrök sértőnek találták (a panaszolt rendőr kizárólag ebben az esetben válaszolt emeltebb hangon) és szóvá tették, így a vita újból kialakult a felek között. Panaszos és a társaságában lévő személy több alkalommal is valóban sértő és fenyegető kijelentéseket tett a panaszolt rendőrre (viselkedésére, hajviseletére), továbbá helytálló a rendőri jelentésnek az a kitétele, miszerint a panaszos a rendőrt felelősségre vonással és a „Fő utcával” fenyegette.

A Testület álláspontja szerint – az érintett alapjogok szempontjából – a panaszolt esetben a panaszos és a rendőrök beszélgetése kapcsán azt kellett értékelni, hogy az alkalmas lehetett-e a panaszos emberi méltóságának megsértésére. A Testület a panasz, a rendőri jelentés és különösen a csatolt hangfelvétel alapján úgy foglalt állást, hogy a panaszolt esemény, illetve az annak során elhangzott kijelentések nem alkalmasak arra, hogy a panaszos irányában emberi méltóságának sérelmét lehessen megállapítani. Így nem helytálló a panasz azon kitétele, miszerint a rendőr felháborító, primitív hangnemet engedett meg magának.

A panaszosnak a Vértanúk terén és a Szabadság téren szolgálatot teljesítő rendőrökkel kapcsolatban megfogalmazott kifogásai szintén kívül esnek a Testület hatáskörén, hiszen e tekintetben sem azonosítható olyan, az Rtv. IV. fejezetében meghatározott kötelezettség, amelynek elmulasztását, vagy az V. fejezetben szabályozott intézkedés, amelynek indokolatlan foganatosítását jelentené, hogy ezeken a helyszíneken rendőrök – akár napi rendszerességgel – szolgálati feladatot látnak el és ezáltal a panaszosnak bármilyen alapjogkorlátozást kellene jogszerűtlenül elszenvednie.

Fentiek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az intézkedés alapjogot nem érintett, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint határozott és az Rtv. 93.§-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2008. augusztus 18.

Dr. Kaltenbach Jenő
elnök

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag